Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі-қазақ тілі.

Барлық мемлекеттің өзіне тән салт-дәстүрі, тарихы, діні және мемлекеттік тілі бар. Әр мемлекет өздеріне мұра етіп сақталған ұлттың тілдерінде сөйлеуге міндетті. Ата-бабаларымыздан бізге аманат етіп қалдырылған қазақ тілінде сөйлеу менің де міндетім.

Қазіргі таңда біздің тәуелсіз мемлекетте өмір сүруіміз, емін-еркін қазақ тілінде сөйлей алатынымыз, тіліміздің тарихын білетініміздің барлығы, кезінде қазақ тілін келешек ұрпаққа яғни, біз үшін барынша сақтап қалуға тырысқан, осы мұратқа жету жолында талай қиын кезеңдерге соқтықса да, тағдырға еш мойын ұсынбаған, тіпті керек десе, өз жандарын тілі үшін құрбан еткен тарихи тұлғалардың арқасы.

Қазақстан Республикасы көпұлтты мемлекет. Мұнда 130-дан астам өзге ұлт өкілдері өмір сүреді. Олардың жартысы Қазақстанда тұрып жатқанмен, барлығы көбісі қазақ тілінде сөйлей алмайды. Менің ойымша, өмір сүріп жатқан жерінің мемлекеттік тілін түсінбеу мен сөйлей алмау ұят нәрсе. Шетелдіктерді қоя тұрайық, қазақ болып дүниеге келіп, елінің мәдениетімен тарихын, ана тілін білмейтіндер қаншама. Қазір осындай әрекеттеріне қарап, бабаларымыздың жүрегін өкініш кернеп, қайғырғандарын елестетсем, бір мезетте жан-дүнием алай-дүлей боп ішім ашиды.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором: 107-10-01

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Қазақ тілі сөздік қоры бай, қаншама мың жылдық тарихы бар тіл. Тіліміздің дамуына атсалысып еңбек сіңірген ақын, жазушы, педагогтардың қазір де жанымызда емес екені өте өкінішті. Олардың біздің балаларымыз үшін жан тапсырғанын ұмытпауымыз керек. Қазақ тілі- бізге аманат, және оны өзімізден кейінгі жас ұрпаққа сақтап, мұра ету әрқайсысымыздың міндетіміз.

"Қазақ тілің- арың бұл,
Ұятың боп тұр бетте.
Өзге тілдің бәрін біл,
Өз тіліңді құрметте!", дегендей, өз тілімізді өзіміз құрметтемесек, ешкім құрметтемейді. Сондықтан қазақ тілін дәріптеп, сыйлауымыз қажет.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором: kaz-10-02

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі.

Қазақ әдебиетінде келешек ұрпаққа өнеге, аманат бағатындай әдеби өлең, поэзияны паш еткен ақындардың бірі Абай Құнанбаев. Ол өзін терең мағыналы, ой толғаныс пен жазылған өлеңдері арқылы танытты. Және өз өлеңдері арқылы адам бойына қажет қасиеттерді, құндылықтарды аша білген.

Абай өлеңдеріндегі ұлт бальсының бірін „Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат" өлеңінен байқауға болады. Ақын осы өлеңі арқылы жағымсыз мінез-құлықпен қатар адам бойында болуы тиіс қасиеттерді жеткізген. Ол „Керек іс бозбалаға - талаптылық"

„Әртүрлі өнер, мінез, жақсы-қылық"- деп адами құндылықтарды айтып өтеді. Ал көп адамдардан ондай бальысты көре алмайтынына қынжылады. Кейбір жандардың сырт көзге пысық келгенімен, сөзге сынық екенін ащы шындықпен әшкерелейді. Және дәл осындай өлеңдері арқылы өскелең ұрпақты шыншылдыққа, адалдыққа тәрбиелейді.

Біз Абай өлеңдерін оқи отыра, ондағы жеткізгісі келген құндылығын сақтауымыз қажет. Сонымен қатар білімді, тәрбиелі ұрпақ қалыптасуы тиіс. Қазіргі таңда жастарға ең құнды - білімділік. Сол себептен білімді алғыр болып, Абайдың жан дүниесін жеткізе білген үндеуін қабылдауымыз тиіс. Және адам бальсымызды таза ұстауымыз керек.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором kaz-10-02

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар
және ұлттың өшпес көркі

Абай Құнанбайұлының өлеңдері – жастарды дұрыс жолға салатын нұсқау десек те болады. Ол өз өлеңінде, сондай-ақ қарасөзінде адам бойындағы жақсы мен жаман қасиеттер жайлы жазып кеткен. Абай өлеңдері адамдарға өз септігін тигізеді. Бойымызда жақсы қасиеттер қалыптастыруға көмектеседі.

Абай өз өлеңдерін әдеби сөздермен ұштастырса, мағынасын тереңдетіп жазған. Жақсыдан үйреніп, жаманнан жиренуді Абай өлеңдерінен ұғуға болады. Оның бір дәлелі Абайдың „Ғылым таппай мақтанба" өлеңі. Абай бұл өлеңінде „Бес нәрсе асық бол, бес нәрседен қашық бол" деп жақсы нәрсе ұстынып, жаман нәрседен аулақ болуды жеткізіп келген. Міне осы өлең арқылы біз бойымыздан жаман іс пен жақсы істі ажырата аламыз. Осы өлеңінің өзі адамдарды жақсы нәрсеге жетелейді. Өзі атап кеткен бес асыл істің бірін кейінгі ұрпақтардың бойынан табылмауын қалайды. Абайдың шығармаларының жазылу себебі де осы да деп ойлаймын. Ол өлеңдерін бүгінгі мәңгі етіп жазып, надан халқының өз шығармаларымен көзін ашқысы келді. Қазіргі жас ұрпақ Абайдың өлеңдерін оқып, бой түзей келеді. Соның арқасында қазір адамдар білімді де, тәрбиені де қатар алып жүре алады. Абай өлеңдері адамдарды осы нәрсеге бейімдейді.

Қорытындылай келе, Абайдың өлеңдері тәрбие мектебі. Оның өлеңдерін ұмытпау қажет. Бұл ел жадында қалатын өшпес мұра.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ „ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Kaz-10-03

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника **Парақ / Страница №**

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором: Kaz-10-04

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника   Парақ / Страница №

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі-қазақ тілі
Қазақ тілі - өз ата-бабаларымыздан, атадан балаға мұра болып қалдырған асыл қазына. Ал осы асыл қазынаны - ана тілімізді қастерлеу мен үйретудің құндылығы ерекше. Әрбір қазақ баласы өз тілін, құрметтеп қана қоймай, барлық қазақ еліндегі жерлестерге насихаттауы керек. Әр елдің өзінің тіліне деген құрметі әрқашан жоғары болса, әркез өз тілімен мақтана алатын адамды жана нағыз патриот деуге болады.

Қазақ тілінің ерекшелігімен әдемі сөздердің құндылығын тек қазіргі заман майталмандары емес, Алаш зиялыларының да ерекше айтып өткенін еш ұмытпайық. Қазақ тілінің көркемдігімен шешендігінің көмегімен бүтіндей бір болысты басқарған қазақ хандары қаншама. Сонымен қатар қазақ тілі қазақтар үшін тек ана тілдері жана емес олардың талықпай қаруларына айна алды. Сол себепті қазақ тілі - өзге тілдерден ерекше деп білемін. Әдемі мәнмен ерекше мағыналы сөздер адамның жанына жылу, жүзіне күлкі сыйлай алады. Дегенмен әр елдің салты басқа, иттері қара қасқа деп бекер айтылмаған. Өз елімнің Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - ана тілім өзіме қымбат әрі ыстық. Мен қазақ болғаныма қуанамын Себебі менің жаным қазақ, тілім қазақ. Еркін қазақша сөйлей алатыныма, ойлай алатынымды ойлап, ескеремін. Мен бақыттымын

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

бақытты қазақ баласымын, осы үшін әрқез мақтанамын. Әр қазақ ұясында, қазақ балалары қазақша еркін, еш қобалжымай, қорықпай сөйлейтіндігі біздің ата-бабаларымыздың еңбегі еш кетпегенінің айқын дәлелі. Десек те қазіргі заман талабына сай, менің ойымша тек ана тілімізді ғана біліп жүрумен қазақ даласын көркейте алмайтындаймыз. Сондықтан мен осы тұста мына ұстанымды ұстауды жөн санаймын, ол әрине "Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте" дей келе өз ана тілімізді ұмыт қалмаса дейтін. Ескере кететін жайт күнделікті ана тілімізді қолдану, өзіңнің ұлтыңа адалдығың екенін ұмытпау керек.

Қорытындылай келе - қазақ тілі, қазақ жеріндегі айтылуы мен таңдауы керек тілдердің негізгісі. "Ұлтты жойғың келсе, тілін жой" - демекші сол себептен ана тілімізді үйреніп қана қоймай, оны құрметтеп, насихаттауымыз қажет. Ана тіліміз ешқашан өшпеуі керек екенін, келешек жастарға анық түрде жеткізе білу керекпіз. Ана тіліміз ардақты, сүйікті тіл болу өзімізге байланысты. Қазақ тілі - дара да, дана тіл! Қазақ тілі әркез жасай, сөздік қорымыз көбейе берсін!

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі.

Абай Құнанбаев - ұлы ақын, жазушы, аудармашы, қазақ халқында білім мен ғылымның дамуына өзінің үлкен үлесін қосқан тұлға. Абай шығармаларының барлығы өзінің мән-мағынасы арқылы адами құндылықтарды дәріптейді.

Абайдың шығармалары өте танымал. Олар тек қазақ халқының ғана емес, көптеген тілдерге аударылып, басқа да халықтардың рухани дамуына әсер етуде. Абай шығармалары адами құндылықтарды дәріптеу арқылы кү-кешегі адамның көңілінен шығатыны сөзсіз. Шығармалары арқылы жастарды адамгершілікке, ту-тінке, жақсы әдеттерге және көп оқып, білуге шақырады. „Ғылым таппай мақтанба" өлеңінде - „Бес нәрседен қашық бол, бес нәрсеге асық бол", деп адамдарды еңбекке, білімге құштар болып, еріншектік, өсек, өтірік секілді әдеттерден аулақ болуды атап көрсетеді. „Күз", „Қыс" өлеңдерінде де адам мінезін табиғатпен теңестіріп, түрлі көркемдеуіш сөздерді пайдалана отырып, халыққа түсінікті түрде жеткізе білді. Абай тек адами құндылықтарды ғана емес, сонымен қатар білім-ғылым мәселелерін өз шығармаларында көтерді. Қара сөздерінде сол уақыттағы мәселелерді шешіп, адамдардың түзу жолға түсуін қалады. Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі ерекше үйлесім табады.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Kaz-10-05

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдері - адами құндылықтардың бастауы. Абай өлеңдерін жатқа білетін адам, рухани бай адам. Себебі бұл жай өлең емес, бұл жанның азығы! Абай өлеңдері - түсініп оқи білген адамға үлкен психология. Абай өлеңдерін оқу арқылы кез-келген адам бойына адами құндылықтарды жинайды. Өзінің өмірін шығармашылығына, кейінгі ұрпақтың болашағына арнаған Абай ілімі-әрқашан ел ішінде!

Менің ойымша, Абай өлеңдерін естіп өскен әрбір өскелең ұрпақ бойынан адами құндылықтар мен ұлттың мінез көрінісі үйлесім табатыны анық. Біздің міндетіміз - Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтарды бойымызға сіңіріп, болашақ ұрпақтың рухани бай болуына үлес қосуымыз керек. Абай өлеңдері әрбір қазақтың санасында болуы тиіс.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором kaz-10-06

Абайдың қарасөздеріндегі білім-ғылым идеяларының бүгінгі ғылымға қойылар талаппен үндестігі мен ерекшелігі

Абай Құнанбайұлы-ақын, ағартушы, аудармашы, ойшыл, қазақ әдебиетінің негізін қалаушы, айта берсең өнері шашта беретін 8 қырлы, 1 сырлы зиялы тұлға. Жасында өзімен қатар балалар ауылда доп теуіп, ойын-күлкі қуып жүргенде. Абай бала өз жастығын білім-ғылымға арнаған. Сол замандарда білім-ғылымды шамасын көрмей, әркім өз ісімен жүргенде ақын „Жалғыз қалдым, тап шыным" өлеңін өзіне арнаған. Абайдың қазақ жастарына берер үлгі-өнегесі әр шығармасында айқындала айтылған. Жалғанның сабындай ғана қысқа өмірінде өзінің артынан өшпес, үлкен мұра қалдырып кеткен Абайға биыл 180 жыл толды.

Ақынның шығармаларын оқып білген әр адам-адамзат, халқына, отбасына, сана-сезімі мен адамгершілігіне деген көзқарасы жақсы жаққа өзгеріп, дағдылана бастайды. Абайдың 45 қара сөзіне тоқталсақ, 45 қара сөзінде, 45 түрлі мән жатыр. Мысалы 17-ші қара сөзі. Мұнда ақыл, қайрат, жүректі дауластырып, үшеуінің күші бірлікте екенін айта отыра, баға берген. Біріншіден, ақыл. „Ақыл, сен жақсысың, сана-сезім, ұят бәрін

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором: kaz-10-06

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника — Парақ / Страница №

білесің. Алайда, кей-кезде сен осының бірінтін біле тұра, осыларды істейсің. Міне, осы сенің заманың"- дейді. Екіншіден, қайрат: „Қайрат, сен жігерлісің! адамға тиер пайдаң көп. Бірақ, сені кейде жақсылықты, кейде жамандықты тым берік ұстайсың". Үшіншіден, жүрек: „Жүрек, сен адамның сезім иесісің, адамға жасар жақсылығың көп. Бірақ жамандығыңда аз емес. Сен жаман мен жақсыны ажырата тұра, жамандық жасауға жол бересің"; - деп қысқа қайырып, үшеуінде жеке-жеке таңдап кеткен Ғылым ортаға кел, „Үшеуіңнің де жаман, жақсы қылықтарың бар, неге үшеуің бірлесіп көрмеске?"; - деп шешім шығарады. „Ақыл, қайрат, жүрек үшеуін бірдей ұстай білген - толық адам" деп санаған Абай атамыз. Осы секілді Абай сөздері, шығармалары кез-келген адамға терең ой салып, адами қасиеттерін ашады.

Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйіні, Абайды танып білген адам, көкірегі ояу адам. Абайдың бізге қалдырып кеткен өшпес үлгі-өнегесі, мұрасы болмаса, жастарға да өсиет болып қалары анық. Абайдың берген өсиетін тыңдап, оқысақ және оны санамызға тоқысақ, қайран қазағым~~ның~~ның өлмесі анық.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором kaz-10-07

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

"Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі"

Абай Құнанбайұлы - қазақтың ұлы философ, аудармашысы, ақын және жазушысы. Барлығымыз білетіндей Абай атамыз бар өмірін білімге, дамуға және жаңа ұрпақтың сауатты болып шығуына арнады. Оның жазған өлеңдерінен, қара сөздерінен, нақыл сөздерінен әр адам бағалы шабыт алатын. Тек шабыт алып қана қоймай, өздеріне керегін сабақтарына құйып, өмірдегі моральдік мәселелерді де осы Абай атамыздың дана, дара түрде жазылған жазбаларынан оқып шешетін болған. Абайды оқыған жан өмірде өз жолын тауып, болашақта білімді, білікті азамат немесе азаматша болатынына күмәніміз жоқ.

Тіл білгіш Абай Құнанбайұлы орыс жазушысы А.С. Пушкиннің өлеңдерін, жазбаларын қазақ тіліне аударған. Міне осыдан ақ білуге болады Абай атамыздың қандай ғұлама аудармашы болғанын. Тек Пушкинмен тоқтап қалмай оданда бөлек орыстың ұлы жазушыларының өлеңдерін аударып, қазақ елінің көзін ашып, олардың білімге деген құштарлығын арттырған.

Абай Құнанбайұлының „Ғылым таппай мақтанба" өлеңін еске түсіретін болсақ: "Өсек, өтірік, мақтаншақ, еріншек, бекер мал шашпақ"- деп адамның бойындағы бес жаман қасиеттерді атап айтқан. Мұндай қасиеттер тек надан адамдардың бойында болады деп ойлаймын. Сондықтан

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

бұл бес нәрседен қашық болайық.
Ал "Бес нәрсеге асық бол!" - деп Талап, еңбек, терең ой, қанағат, рақымшылдықты сипаттап айтқан.
Әне осындай көркем қасиет болашақта болатын бала әр ортаға оңай сыйысып, болашағымыз жарқын болады.
Абай атамыздың алтыннан қымбат, күмістен салмақ, өте бағалы кітаптары бар екенін білеміз! Және ой туындыларды әр көзі ашық, көкірегі ояу жан оқыды деп ойлаймын. Себебі оның өлеңдерінде жазылған әр көркем қасиет, ұшқыр ой, адами құндылықтар қазақ даласындағы әр қазақтың бойынан табылады. Біз - ЖАСТАР бұл ұлы туындыларды оқуға міндеттіміз! Мағжан Жұмабаев атамыз "Болашақ жастардың қолында" - деп бекер айтпаған! Бізге үлкен сенім артып кетті, осы аманатқа қиянат жасамай барлығымыз оқуымыз қажет.
Санасы, білімді, көзі ашық көкірегі ояу ұрпақ - болашақтың айқын бейнесі!

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором
kaz-10-08

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі

Абай Құнанбайұлы - қазақтың бір туар ақыны, жазушы, ағартушы, білім мен еңбек жолында аянбай еңбек еткен жан. Абай халықтың сауатын ашуға бар күшін салған, ең алғашқы білімнің нәрімен сусындатып, халықтың өміріне алаңдаған.

Абай Құнанбаұлы өз шығармаларында, өлеңдеріне, қарасөздерінде адами құндылықтарды ең бірінші қоя білген. Оның шығармалары, өлеңдері, қарасөздері 50 тілге аударылып, әлемдік деңгейге өтіп, барша оқырмандарды әдебиетке қызығушылығын аятқан. Сонымен қатар, Абай көркем мінез, адами құндылықты жоғары орынға қойған. Лев Толстой айтқандай „Ар-ұждан сыртқы келбеттің айнасы" деген сөзі Абайдың „Адамның айқын көрінісі бұл - ар-ұждан" сөзімен дәл келеді. Орыс әдебиетінің патшасы Пушкин де „Поэзия - адамзаттың шынайы бейнесі" дегендей Абайдың өмір жолын, ақындық бейнесін сипаттаған бұл Мұхтар Әуезовтің „Абай жолы" роман-эпопеясы. Оның балалық шағы, өмірлік ұстанымы, көзқарастары шынайы бейнеде суреттеледі. Айтқанымдай, Абай адами құндылықтарды өлеңдерінде келтірген. Дәл осы көркем мінез, жақсы қасиеттерді Абай өзінің әжесі Зереден

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ
Сканировано с CamScanner

ақыл-кеңесін алған. Өмір жолында дамуға себепші еткен осы - әжесі. Абайдың оқуға медресе берген әжесі де, анасы да дамуға үлкен ықпал еткен. Тіпті сол оқудан үш жылдан соң келген Абай анасын сағынып тұрсада, анасы Ұлжан „Өз алдымен жеңілмен амандас"-деп ер адамды жоғары қойғаны байқалады. Осындай отбасынан шыққан Абай, өз өлеңдерінде адами қасиеттері айтылады. Қарапайым „Ғылым таппай мақтанба" өлеңінде „Өсек, өтірік, мақтаншақ, Еріншек бекер мал шашпақ"-деп адам бойындағы жаман қасиеттерді айқындап, „Талап, еңбек, терең ой Қанағат рақым ойлап қой"-деп асыл қасиеттерді де айшықтап жазған. Дәл осындай басқада өлең, қарасөздерінде адами құндылықтар ерекшеленеді.

Қорытындылай келе, Абай Құнанбайұлы - әдебиеттің бір бөлігі, әдебиеттің жан азығы. Тек қазақтың ғана емес, әлемдік деңгейдегі жазушы. Оның әр қара сөзінде даналық, еңбекқорлық, табандылық жатыр. Сондай-ақ әр өлеңдері адами қасиеттер және ұлттық мінез көрінісі айқындалады.

Абай - халқымыздың айнасы. Оның өлеңдерін, қарасөздерін, шығармаларын атадан балаға мұра етіп сақтау біздің қолымызда. Абайды оқиық, дәріптейік, қастерлейік.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттың мінез көрінісі

Абай қазақтың ұлы ақын, жазушыса өте мықты деген өлеңдерді жазған. Оның өлеңдері адами құндылықтар мен ұлттың мінез көрінісі. Сонымен, Абай өлеңдеріндегі айтылған ойлар, қозғалған мәселелер, қазақ халқының тағдыры, адам бойындағы мінездерін айдын тамаша жеткізеді. Абай өлеңдерін 1880 жылдан бастап қана өз атынан шығара бастады, осы аз уақыттың ішінде Абай өлеңдерінде көптеген өлеңдер жарық көрді тұрмыс-тіршілікке, адам бойындағы құндылықтарды, мінез құлық. халықтың жағдайы туралы біраз өлеңдері бар, осылайша ол адамдардың жүрегінен ерекше орын алды. Абай өлеңдерінің көбінде, адами құндылықтар, адам бойындағы мінезі туралы айтады. Абай өлеңдерінде терең ой мен ұлттың мінез көрінісі көрінеді.

Абай өз өлеңдерінің көбінде өте ауыр, қиын тақырыптарды қозғайды, деген мен „Өлең сөздің патшасы сөз сарасы" өлеңінде айтпақшы:

Өлең сөздің патшасы сөз сарасы,
Қиыннан қиыстырар ер данасы.
Тілге жеңіл жүрекке жылы тиіп,
Теп-тегіс жұмыр келсін айналасы.

демекші. Абайдың өлеңдері өте сондай ойға қонамды, тілге жеңіл өлеңдер, дегенмен ішіндегі ойы барлығы өте терең, өнеге. Адами құндылықтарды және ұлттық мінезді көрсететін өлеңдері „Сабырсыз, арсыз, еріншек",

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Koz-10-09

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

„Сегізаяқ", „Ғылым таппай мақтанба" өлеңдерінде байқасақ болады. Абайдың өлеңдерін оқып отырып өз бойымыздағы мінез бен бойымыздағы қасиетімізді байқасақ болады. және Абай Құнанбаев бізге бес дұшпанымыз бен бес асыл ісімізді яғни адам бойындағы құндылықтарымызды түрендеп берген болатын. Абай „Ғылым таппай мақтанба" өлеңінде адам бойындағы бес адами қасиет ол талап, еңбек, терең ой, қанағат, рахым екенін айтып жеткізеді. Ақынның өлеңдеріндегі нақ-нақ, ауыр-ауыр сөздер адамның бойындағы жаман қасиеттерді көрсете отырып бойына басқа жақсы қасиеттерді сіңіруге мүмкіндік береді. Абай өлеңдері жай өлең емес ол астарында ойы бар, аша чындығы бар өлеңдер. Абайдың өлеңдерін оқыған адам рухани бай, мықты адами құндылыққа бай болады.

Қорытындылай келе, Абай өлеңдерінің маңызы, қоғамға айтар ойы сондай тамаша, мықты болғанын білдік. Абай Құнанбаев қайталанбас тұлға оның өлеңдерін, поэмаларын оқыған адам ешқашан ойы саяз, тілі шорқақ, бойында адами құндылығы жоқ болмайды. Абайдың өлеңдерін оқыған адам рухани бай, ойы мықты, бойында адами құндылықтардың бәрі жинақтап, мінезі жағымды болады. Сондықтан Абай шығармаларын оқып бойымызға жақсы қасиеттерді сіңіруіміз қажет.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Koz-10-10

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі
Тіл - мемлекеттің, ұлттың айнасы. Тілсіз халық болмайды. Тіл жойылса ұлт жойылады.
Қазіргі таңда Республикамыздың мемлекеттік тілі - қазақ тілі. болып бекітілді. Бізге тіліміз де ұлтымызда оңай жолмен келмеді Тіл - ұлтымыздың намысы. Тілді сақтау өз қолымызда. Елбасы бекіткен мемлекеттік тілмен сөйлеу әр адамның міндеті. Өз тілінде сөйлемеу елге сатқындық болып саналады. Әр қазақ өз тілін жоғалтса, көпке ұзамай еліміз де жоғалады.
Қазіргі таңда ауқымды мәселе - қазақ тілінің жойылуы. Қазақстан өз егемендігін алғанына 34 жыл толса да, әлі күнге орыс тілін кеңінен қолдануда. Қазақстан Республикасының ең ауқымды және маңызды мәселелерінің бірі осы. Тіл болмаса бізде ортақ ел де, ұлт та болмайды. Өз тілімізді сақтамау Республикамыздың жойылуына жол ашады. Республикамыздың дамуына өз үлесімізді қосуымыз осы өз ана тілімізді сақтаудан басталады. Республиканың сақталуы біздің ең биік жетістігіміз. Қазақты қазақ ететін - өз тілі.
Мемлекеттік тілдің бекітілуі алдымен соғыс құрбандарының арқасы деп білемін. Егемендік алу үшін, өз тіліміздің жоғалмауы үшін осы күнге дейін батыр ұлдарымыз, ержүрек қыздарымыз өз жанын берді. Өз батырларымыздың намысын, аманатын қорғау әрбіріміздің борышымыз. Алғашқы елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың да ел үшін қосқан үлесі зор. Ол өз тіліміздің жоғалмауында маңызды рөл атқарды.
Тіл - ұлт айнасы болғандықтан, Республикамыздың бекіткен, өзіміздің ана тілімізді кең ауқымда қолдануымыздың маңызы зор. Тілді құрметтеу, сақтау әр адамның - борышы.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ
Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором | kaz-10-10

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

„Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі"

Қазақ әдебиеті тарихындағы шығармаларында өзегі ғылым мен білім, өлеңдерінде адами құндылықтар мен ұлттық мінез көрініс тапқан - ұлы Абай. Ғұлама, ойшыл, өз заманынан озып туған тұлға ең алдымен адамды құрметтеді. Адам, биік тұлға және философиялық тереңдігі де басым болу керек деп „толық адам" мәнін ұқтырды.

Өзі өмір сүрген күрделі заман да, заман қайшылықтарына қарамай, өлеңдерінде шындық пен надандық зардабын көтерді. „Сабырсыз, арсыз, еріншек", - деп халықтың көңіліне ой салды. Әрине, бұл өлеңдерге арқау болған Абайдай ақын аз емес. Бірақ, осындай рухани құндылықтарға жетелейтін басқаштың бір басындағы Абай.

Абай өлеңдерінде қазақ этносы, адам тағдыры мен талаба басты проблемалардың бірі болып саналды.

Бес нәрсеге қашық бол,
Бес нәрсеге асық бол
Адам болам десеңіз..., - өлеңінде ұлкен мәселе қозғалады. Адам болу әркімнің өз қолында, оған тек себепші бола алатын Алланы ұмытпаған жөн. „Алланың өзі де рас, сөзі де рас", деген жазды Абай. Адами құндылықтарды ардақтау әрбір азаматтың борышы. Бес асыл іске - адамды ғылымға білімге жетелейді. „Болыс болдым мінеки" өлеңінде де сол замандағы бастық атаулылардың менмендігі, өзінен басқа адамды көтермелемейтін, көкірек, тәкаппар яғни жаман қасиеттерін сипаттайды. Сол замандағы шындық бүгінгі күнде де бар деп айта аламын.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Әлихан Бөкейхановтың: „Ұлт болып қалыптасу мінезден", - деп айтылған сөзіде Абайдың өлеңдерінде үлкен рөл атқарады. Рухани ұлттылдық пен ұлт болмысы өлеңдерінде толағымен айтылған. Ар намыс пен жігерлілік адам баласын тұрақтандырады. Ал өзі атап айтқан „нұрлы ақыл, ыстық жүрек, қайтпас қайрат" қасиеттері толық адам болу ішінде қалыптасады. Әрбір адам адами құндылық-тарды сақтай отырып, ұлттық мінезді және толық адам ілімін бойына жасауға сіңірсе жеткілікті.

Қорытындылай келе, Абай өлеңдеріндегі құндылықтар адамды адам ретінде тәрбиелеуге үлкен мән береді. Ұлы Абайдай ақын және ойшыл туылмаған болса, заман басқа болар ма еді? Жастайынан ұрпағына тәлім-тәрбие беретін мүмкін Құнанбай болсашы. Өлең - адам жанын баурайтын бір тылсым дүние. Ал сол тылсым дүниеде шарқы бар, ой түйетін дүние болса тілмен жасалды.

Көңілге түрлі ой салар,

Әнді сүйсең меніше сүй, - дегені де болар Абай атамыздың. Құндылықтар өлеңінде жетерлік, ал сол құндылықты түсініп, жемісін көре білге адамға үлкен қазына!

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Қазақстан республикасының Мемлекеттік тілі - қазақ тілі

Қазақстан республикасының Мемлекеттік тілі ол қазақ тілі
Қазақ тілін білу міндетті. Қазақ тілін оқу керек ол біздің тіліміз қазақ тілі біздің шетпен қарым-қатынасымыз біздің мәңгі-жарығымыз Қазақтың құндылықтарымыз. Қазақ тілін алып, үйретіп отыруыңыз керек. Абай Құнанбаевтың, қара сөздерін, өлеңдерін бізге әсер деп кеткен. Жалғыз ғана тақырып Махамбеттің өлеңдерінде, бес жүрсе де жалғыз бол. абайдың өлеңдері көп. Қазақтар қазақтың жерінде жүріп ол қазақ емес. Әркім өз ата-ана тілінде бала алады. сөйлеп өз ата-ана тілін білетін болса қазақтар өз қазақтың жерінде жүре алады құрметпейді.
Біз өз ата-ана тілімізді құрметтеп сөйлесек біздің тілді кім құрметтейді. ол кезде біздің тіл емтіхан керек емес өзге тілдің бірі, біз өз тілімізді құрметтеп деп абай атамыз айтып кеткен.
Қазақстандықтар өз тілімізді құрметпен қарауымыз керек. Біздің тіл ана-ана тіл, өз тілімізде еркін сөйлеуіміз керек.
Қазақтың жерінде еркін жүріп, сөйлей білуіміз ол бізге жақсы жүре. Қазақ тілін білеу қазақтың жерінде бәрі құрметтейді.
Қазір қоғамда өз тілімізді біліп жүруіміз керек.
Біз өз тілімізді білсек қоғамымыз тамаша болады. Өйткені бұл біздің отанымыз, туған жеріміз, туған елімізге бәріне керек.
Біз өз отанымызда жүріп яғни қазақстанда өз тілімізді білмей, сөйлей, жаза алмай жүрсек бұл шет.
Сонымен бізге өз тілін де білейік дейтіндей біз біздің өзіміз үшін өз тілінде сөйлей білуіміз керекпіз. Қазақтың жерінде тұрып өз деп сөйлейді біліп жүруіміз керек. Өзіміз отанша өз ана тілін құрметтей, кеткен адам ол қазақ емес!

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Kaz-10-12

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі

Әр халықтың өз туған ана тілі болады. Дәл сол сияқты біздікде өз ана тіліміз бар. Әр бала өз ана тілін құрметтеп білуі керек. Ол әр азаматтың борышы деп білемін.

Қазақстан Республикасы 1991 жылы өз тәуелсіздігін алғаннан кейін ресми тіліміз қазақ тілі болды. Біз сол кездегі ата-аналарымыздың арқасында өз тілімізге, салт-дәстүрімізге қол жеткіздік.

Тіл - адамның ең басты байлығы. Әр халық болсын, әр адам болсын оны құрметтеп білуі қажет. Біз келе жатқан кішкене ұрпаққа үйрете білуіміз керек өз тілімізді таза білуіміз міндетті.

Қазақстан көп ұлтты мемлекет болып саналғанымен қазақ тілін білу біздің парызымыз.

„Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте" деп бекер айтпаған. Біз ХХІ-ның сол алтында жаңаша заманға аяқ. Бабаларымыз өз ана тілі үшін батырлар жанын тіккен. Біз тағы өз ана тілімізді, қазақ тілін ұмытпасақ, оның әрі әрбейін толғайы таласпасақ келешек ұрпаққа да қиянат қылмаймыз деп білемін. Қазіргі заманда жастар өз ана тілдерінде сөйлемейді, тіпті білмейтіндері де көп.

Әр адам қандай жағдай болмасын өз ана тілін білуі маңызды.

Қазақ тілі - ол біздің байлығымыз, оны біз құрмет тұтынсақ онда біздің келешегіміз жарқын болмақ

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

еді. Қазақстанда көптеген қазақ тілінде оқытатын (көптеген) мектептер бар, соларды одан да мықты болып өсіп-өркендеуіне үлес қосуымыз керек.

Қазіргі күнде заманауи халық өз ана тілдеріне жете алмай тұр. Біз барымызды бағалай білуіміз қажет. Оны шыңдап құрмет тұту біз үшін міндет.

Келешек ұрпақтың айнасы біздің қолымызда. Қандай жағдай болсын, болмасын, біз қазақ екенімізді көрсетіп басымызды тік көтеріп жүруіміз қажет. Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі қазақ тілі.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады / Шифр заполняется организатором Каz-10-14

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі. Әр мемлекеттің өзінің ұстаз ана тілі, мемлекеттік тілі болады. Ал біздің ана тіліміз - қазақ тілі. Ол бізге сонау ғасырдағы ата-бабаларымыздан қалған қасиетті мұра десекте болады. Ата-бабаларымыз бізге тіліміздің қаншама қиындықпен, азаппен алып бізге, яғни ұрпақтарына жеткізіп отыр. Бізге берген сондай біз құрметтеп сөйлауымыз керек. Ал тілді сөйлайтын адам ол өз отанын, елін сүйетін адам.

Тілді сыйлау - қазақ тілінде таза; еркін сөйлеу. Қазақстан Республикасы көп ұлтты мемлекет, сондықтан, біздің жерімізде неше түрлі тілде сөйлейтін адамдар өте көп. Әрине, бізбен бір жерде тұратын ұлттардың тілін бізде қолданамыз. Бірақ „Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте" дегендей өз тілімізді сақтап қалуымыз керек.

Қазіргі заманда өз ана тілін сөйламайтын, білмейтіндерде бар. Ал қазақ халқының, қазақ тілін білмейтіндерін, бағзы замандағы ата-бабаларымыздың біз үшін, тіл үшін өткен қиыншылықтарын тарихын көрсетіп, қазақтың ақын, жазушыларын, қазақтың салт-дәстүрлерін, қандай керемет ұлт, тіл екенін көрсетуіміз керек. Содан кейін олар өз тілдерін білуге ұмтылады.

Біз өзіміздің тілімізбен мақтануымыз керек. Қазақтың көптеген әлем танитын ақын, жазушы

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Жазушылары бар. Ал өздерінің еңбектерін қазақ тілінде жасаған. Біз сондай тұлғалардан - қазақ тілі біздің тіл, дін, еркін мақтана айта аламыз.

Қорытындылай келе, өз елімізді, өз тілімізді сыйлап, құрметпен өтейік.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі.

Абай өлеңдерінде адами құндылықтар мен ұлттық мінез көрінісі, сонымен қатар ұлттық құндылықтарда кездеседі. А. Құнанбаевтың өлеңдерінде әлеуметтік мәселелер, халықтың тұрмыс тіршілігі, ғылым мен білімге деген құндылықтар мен арсыз адамның бейнесін көруге болады. Сонымен қатар халыққа ашынғаны, яғни жастықтың білімсіз, надан, арсыз болғанына қапаланды.

Әрбір өлеңінде терең ой жатыр. Өзінің ішкі айтқ, ішкі психологиясының монологы, халыққа деген ренішін осы өлеңдері арқылы жеткізді. Өлеңінен мысал келтіретін болсам. "Ғылым таппай мақтанба" өлеңі. Білімсіз, ғылымсыз өзіңді адаммын деп есептеуге болмайды деп ойлаймын. Жай ғана пайда мен байлық ойлаған мақұлық. Пайда, мал ойлаған адам ешқашан жақындары адамдарға да бет бұрмайды. Байлық үшін өтірік айтып, тіпті әкесіне дейін сатып кетуге дайын тұрады. Бұндай адамдарды арам ойлы деп санаймын. Бай болып, білімің жоқ болса оның несі мақтаныш. Өлеңдеріндегі адами құндылықтарға келетін болсақ, адами құндылықтарға адамгершілік қана сай болады деп ойлаймын. А. Құнанбаев жақын адамының сатып кеткенін де өлең арқылы жеткізді. Тек өлеңдері ғана емес, қарасөздері арқылы да адами құндылықтарды да жеткізді. Сонымен қатар білімге ұмтылу үшін аянбай бетінен қайтпайтын мінез керек. Ғылым мен білімді мінезсіз басқара алмайсың.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Егер шікүйің бет алды баса, еріншек басаң білім жартыжолда қалады. Осы өлеңдерінің барлығы тек сол заманға емес, қазіргі заманға да айтылған деп ойлаймын. Қазір мен бұрынғыны салыстыруға да келмиді. Себебі екеуі де бір.

Талап, еңбек терең ой.

Қанағат рақым ойлан зой деген үзінді де алдаға мақсат қойып еңбек етсең, қанағат ете алсаң ғана алға қойған мақсатыңа, талабыңа жетесің.

Тағы аның сөздің тоқ етері. Абай өлеңдері жай ғана өлең емес, өмірге деген бағыт-бағдар. Өзіңді ақылдымын деп санамай тұрып, біріншісі Абай Құнанбаев өлеңдерін оқу керек. Сонда ғана өзіңнің кім екеніңді білесің.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором
KAZ-10-16

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі.

Абай Құнанбаев-мемлекет және қоғам қайраткері. Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі көп суреттелген. Адами құндылықтар ретінде Абай „адамгершілік пен жауапкершілік" туралы жас ұрпаққа насихаттаған. Және ұлттық мінез „сабырлылық" бағып табылған. Ол тек өлеңдермен емес, қарасөзге де дес бермеген жазушы.

Абай өлеңдерінде адами құндылықтар мен ұлттық мінез туралы айтылған өлең тақырыптары: „Сегізаяқ", „Достан да, дұшпаннан да көңілім қайтты", „Сабырсыз, арсыз, еріншек" және т.б. шығармалары бар. Шығармалардың бірі „Жасымда ғылым бар деп ескермедім" атты өлеңіне талдау, тұжырымдама келтірсем. Мысалы:

„Жасымда ғылым бар деп ~~(ке)~~ ескермедім,
Пайдасын біле тұра тексермедім..." -
адам баласы бойындағы талантты, білімді біле тұра тексермейді. Пайдалы дүниеден гөрі пайдасыз жаққа бет бұрады. Надандыққа бет бұрады. Надандық адамзаттың қас жауы деген ой тұжырым жасай аламын.

Ғалымдар мәліметтерінде Абай Құнанбаев өмірінің соңғы жылдарында қарасөз жаза бастаған деседі. Менің ойымша, Абайдың өлеңдерімен, қарасөздерінде адами құндылықтар мен

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

ұлттың мінез көрінісі жиі суреттеледі.

Қорытындылай келе, Абай Құнанбаев - ақын, жазушы, аудармашы. Адам баласын білімге жетеледі. Жастарға жол көрсете білген қайталанбас тұлға.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар
және ұлттық мінез көрінісі

Абай - қазақ халқының жүрегінен ерекше орын алған, дара тұлға. Оның өлеңдері адами құндылықтарға, әдеби сөздерге толы. Ел жадынан қазіргі уақытқа дейін өшпеген. Ақынның шығармалары өте ерекше, міндетті түрде бір түйін түйіп аламыз. Алайда, Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі қандай?

Менің ойымша, Абай өлеңдерін білген, түсінген адам — ұлы адам. Себебі, ақын өз шығармаларында үлкен тақырыптарды көтеріп, мағынасы терең сөздер қолданады. Бүгінгі күнде ол өлеңдерді түсінетін адам санаулы. Ақын (сөз) әр шығарма, өлеңіне өзінің бір бөлігін қосып, үлкен туындыға айналдырады. Абайдың не айтқысы келгенін түсінген адам ғана өлеңдерді өте жақсы түсінеді. Өз өлеңдерінде адамгершілік, білім тағы да басқа күрделі мәселелерді көтереді.

Сонымен қатар, тұлғаның шығармаларының негізгі мақсаты — қазақ халқын ояту, білімге баулу, биікке көтеру деп білемін. Мысалы, „Ғылым таппай мақтанба" өлеңінде ақын елді білімге шақырады. Осы өлеңде адамгершілік қасиеттер жайлы, не нәрсеге ұмтыл, не нәрседен қашық болу керек екендігі жайлы айтылған. „Қалың елім, қазағым, қайран жұртым" өлеңінде халықтың мәселесі, жондарына баққан жарасы туралы баяндалады. Осы екі өлеңнен-ақ адами құндылықтың маңыздығын байқаймыз. Сондай-ақ

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ «ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором koz-10-17

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Ақын өз өлеңдерінде өзінің қайғы-мұңын, жүрегіндегі сезімін, өкінішін білінеді. Ол өлеңді бір оқыған адамға сезілмейді. Оны түсіне, сезіне білуің керек.

Қорытындылай келе, Абай өлеңдерінде адами құндылықтар мол. Өлеңдер сені түзу жолға түсіріп, жамандыққа жолатпайды. Бір өлең екіншісіне ұқсамайтын, мағынасы терең, өзгеше. Қазақ халқы Абайды, Абай өлеңдерін үлгі тұтады, өнеге алады. Бұны біз бар әлемге танытуымыз керек!

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять
ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ
Сканировано с CamScanner

Абайдың қарасөздеріндегі білім-ғылым мәселелерінің бүгінгі заманға қатысты талаптар үндестігі мен ерекшелігі

Абай Құнанбайұлының қарасөздері – қазақ елінің рухани ой-өрісін, санасын биік деңгейге көтерген асыл мұраларымыздың бірі саналады. Қазір ғылым саласының қарқынды дамып келе жатқан уақыты. Онда білім мен ғылымның керегі сөзсіз. Міне, осы білім мен ғылым жайлы ой-толғауды Абай Құнанбайұлының қарасөздерінен байқай аламыз. Ол білім мен ғылымның адам өміріндегі алар орны, сонымен қатар оларды өмір сабағымен ұштастыра отырып талқылады.

Қазіргі таңда ақпараттардың жаһандануы белең алуда. Ақпараттардың жылдам өзгеруі, технологиялардың дамуы ғылым мен білім алудағы икемділікті, сонымен қоса сыни тұрғыда ойлауды талап етеді. Осы тұрғыда Абайдың „талап, еңбек, терең ой" қағидасы қазіргі ғылымға қойылатын талаптармен тығыз үндестік таба алады деуге толықтай негіз бар. Абайдың айтуынша ғылым саласында тек дарын ғана емес, жауапкершілік және талаптың сынды құндылықтар қажет екенін де ерекше атап көрсетеді. Ол білім мен ғылымды рухани ойда

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

өсіретін күш ретінде танып, оны адам мінезін тәрбиелеуімен толықтырады. Жалпы, Абай Құнанбайұлының қарасөздеріндегі басты ерекшелік — ғылымға адамгершілік өлшеуімен байланыстыруда. Қазіргі уақытта көптеген адамдар білімді пайда көру, бәсекелестік құралы ретінде қолданып жатады. Ал, Абайдың қарасөзіндегі білім мен ғылымның басты мақсаты — елге қызмет ету, әділдік пен мейірімділікке жол ашу, оған қоса оны кейінгі ұрпаққа өшпес мұра ретінде қалдыру. Адамның ой-санасын өсіреді, санасын оятады деп айтсақ артық емес. Білім мен ғылымда қазіргі ғылымда қойылатын талаптармен үндестіре отыра, оларды адам жанының қоғамдағы жауапкершілігі, айнасы деп бейнеледі. Білім — тек ақпараттар жиынтығы ғана емес, адамның кең ойлауын, рухани ой-өрісін қалыптастыратын дұрыс жол деп атап көрсетеді.

Қорытындылай келе, Абай қарасөздерінде айтылған, әсіресе білім-ғылым жайлы жазба деректердің маңызы орасан зор. Оның мұрасы бүгінгі таңда ғылымға бағыт-бағдар беретін, адам ойлау қасиетін дамытатын, философиялық мәні бар бағдар беретін маңызды құсқаулық.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тіл - қазақ тілі

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіл - қазақ тілі. Болса да кейбір адамдар, басқа елден келгендер, қазақ тілінде сөйлеу екі талай деп ойлаймын. Қазақстанға көшіп келгендер қазақ тілін үйреніп сөйлеу керек. Әрбір қазақ өз ана тілін, яғни қазақ тілін білмесе өте ұят.

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында ең басты мәселе ол, қазақ тілінде сөйлемеу. Мысалы, дүкен, дәріхана және т.б жерлерде орыс тілінде көбінесе сөйлейді. Содан кейін орыс тілін білмейтін қарт әже немесе басқа адамдар осы мәселені ұят деп ойлайды. Керісінше Қазақстан елінде тұрып, қазақша сөйлемегені ұят. Сондықтан әр жерде қазақ тілінде сөйлеу керек.

Сонымен қатар. әр қазақ баласы өз ана тілін біліп, басқа елдерге, көркейту керек. Менің ойымша қазақ тілі - оңай деп ойлаймын. Өзімнің ана тілім болғандықтан ба. Кейбір қазақ баласы қазақ тілінде білмейтіндері де бар. Мен өз ұсынысымды айтатын болсам, қазақ тілін бай қылғым келеді.

Қорытындылай келе, мен болашақта қазақ тілін барша әлемге танытып, көркейтемін деп өзіме сенемін. Және Қазақстан Республикасында барлық жерлерде қазақша сөйлесе екен деп үміттенемін

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

kaz-10-19

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором kaz-10-20

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Эссе

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі. Қазақ тілі - ол барлық қазақ түсіне білетін, еркін сөйлей алатын біздің ана тіліміз. 1991 жылы 16 желтоқсан Тәуелсіздік алған Қазақстан Республикасы қазіргі таңда қазақ тілінде сөйлейді. Бірақ оған қарамастан біздің ел көпұлтты ел. Сол себепті де біздің елімізде әр ұлт өкілі өзіне ыңғайлы, өзін түсіне білетін тілде сөйлейді. Көпұлтты мемлекет болған соң, өзге ұлт өкілдерін мемлекеттік тілде сөйлеуге мәжбүрлемейді.

Мемлекеттік тіл болып ана тіліміз бекітілгенмен, өз еліміздің қазақ азаматтары ана тілімізде сөйлемейді. Ол ойландыратын, мойын талап ететін мәселе деп білемін. Өйткені менің ойымша егер де біз қазақ жастары осы ана тілімізде сөйлемесек онда қазақ тілі ұмытылады. Қазіргі өзінде бізде жаргон сөздер көп, жастар өзге тілде сөйлеуге әуес. Қазақстанның көп тұрғыны астанада мекен етіп, өзі қазақ бола тұра қазақ тілінде сөз қатпаса, онда ол тіл ұмыт болады. Осы қазақ тілінің мәселесін көптеген қоғам қайраткерлері, ақын жазушылар қозғады. Олар сол уақытта жастар болмағанына және сонымен қатар ана тіліміз үшін алаңдады.

Мен өзім осы тіл мәселесіне қатты ойланамын және сол өзіміздің мемлекеттік

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

тілде еркін сөйлеу үшін және қазақ әдебиетіндегі тіл байлығымен танысу мақсатында көп ақын жазушылардың кітаптарын оқимын. Мен сияқты мен секілді қазақ жастары аз емес. Болашақ ұрпаққа да осы қазақ тілінде сөйлеуіне ат салысамын. Адам баласы қай тілде сөйлейді сол тілге қызмет етеді. Қазақ баласы қазақ тілінде сөйлегенін қаласақ, отбасыда да, қоғамдағы орында да қазақ тілінде сөйлей білу керек

Қорытындылай келе, айтарым мемлекеттік тіл ол бізге біріншіден ана тіл. Болашақ ұрпақ осы ана тілде сөйлегенін қаласақ, өзіміз қазірден қазақ тілін дамытып, осы тілді жетік білуіміз керек. Біздің тарихымыз, әдебиетіміз, езденетіміз барлығы осы ана тілімен тығыз байланысты.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором Kaz-10-21

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі

Қазақстанда тұрып, қазақ тілін міндетті. Өз еліміздe тұрып қазақ тілін білмеу дұрыс емес. Қазақ тілі ол біздің ана-тіліміз, егер әркім өз ана тілінде сөйлесе қазіргі қоғам өз тілің құрметтейтін еді. Әркім өз ана-тілінде еркін бала алады. Кейбір шала қазақтар Қазақстанда тұрып, қазақ жерінде жүріп өз тілін білмейді. Егер барлығы қазақ тілінде сөйлеп, өз ана-тілін құрметтейтін болса қазіргі қоғам өз тілінде сөйлеп, қазақ тілін құрметтейтін еді.

Қазақстан Республикасының азаматысынба сол елдің тілінде сөйлеп, сол елдің ережесіне бағыну керек. Қазақ тілі арқылы біз өз тілдік қорымызды құндылығымызды дәріптей аламыз.

Менің тілім қазақ тілі, себебі Қазақстанда тұрып өз ана тілімді құрметтеймін.

Қазақ тілінің тілдік қоры өте бай. Барлық тілді біліп, өз тіліңді құрметтеу маңызды.

Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте делінкен мен өз ана тілім қазақ тілін құрметтеймін. Қазіргі қоғам өз ана тілінде сөйлемесе, қазақ тілі құлдыраудың алдында тұрады. Біз өз ана-тілімізде сөйлеп, өз тілімізді өзге елге дәріптей аламыз. Қазақ тілі ол біздің қазынамыз. Сондықтан да өз тілімізді құрметтеп қазақ тілінде сөйлеуіміз керек.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Kaz-10-21

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника   Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №

Абай өлеңдеріндегі адами құндылықтар және ұлттық мінез көрінісі.

Абайдың өлеңдерінің мағынасы түйінген адамға бұл дүниеде өз жолын табуға адам болып қалыптасуына зор үлес қосады. Абай бала кезінен білімге құмар азамат болған. Басқалардан ерекшелігі ол үлкендердің әңгімесін тыңдағанды ұнатады. Әжесі Зере Абайға ауыз әңгімелер, батырлар жырын айтып беретін болған. Абайдың тәрбиесінде әжесі Зере мен анасы Ұлжанның рөлі ерекше. Әкесі Құнанбай өте қатал, ел билеген адам бірақ сол ел қатыгездік Абайға өте әсер етеді, қоғамдағы әділетсіздікке бей-жай қарамауға итермеледі.

Абайдың осы бір шумақ өлеңінің өзі адамға терең ой салады:

Өлсе бір кірпіш дүниеге,
Кетігін тап та бар қалан.

Бұл шумақтарда өз жолыңды тауып қалай дегенге, жай ғана қалау керек емес сол өркенің басқада азаматтардың көзін ашып оларға да бір кірпіш болып қалануына септігіңді тигізу керек.

Толығы таптай баптанба,
Құмарланып шаттанба.
Ойнап босқа күлуге,
Бес нәрсеге асық бол.
Бес нәрседен қашық бол
Адам болам десеңіз
Өсек, өтірік, мақтаншақ,

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ «ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner

Еріншек бекер мал шашпақ.
Бұл өлең шумақтарында еріншек болсаң басыңдағы бағың, қолыңдағы малыңнан айрыласың деп меңзеп тұр. Бұл дегеніміз еріншек адам білім алмаса, жұмыс істеп ақша таппаса, қараусыз болса онда адамдар сені алшақтай бастайды, себебі білімсіз, қараусыз, еріншек адаммен араласудың мәні жоқ.
Қорытындылай келе Абайдың өлеңдері жай өлең емес ол адам болуға жетелейтін, білімді болуға итермелейтін өлең жолдары. Қазір білімнің заманы, қазір оқысаң, кейін жететін жолың сол болар.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

Сканировано с CamScanner